

معاملات قراردادهای آتی

پورقلمبر

- قرارداد آتی (Futures) یکی از انواع ابزار مشتقه به حساب می‌آید. این قرارداد که قابلیت خرید و فروش در بازار های مالی را دارد، در سال‌های اخیر به خصوص در حوزه معاملات زیره، پسته و زعفران، مورد استقبال فراوانی قرار گرفته و برای سرمایه‌گذاران بسیاری جذاب بوده است.

بورس کالا

- بورس کالا یک بازار سازمان یافته برای انجام معامله کالاهای مشخص با استفاده از روش های معین است. معامله محصولات کشاورزی، فلزات و مواد معدنی (کانی های فلزی)، محصولات شیمیایی و پتروشیمی و معاملات آتی از جمله مواردی است که در بورس کالای ایران صورت می پذیرد. در بورس کالا نیز همچون بورس اوراق بهادار دو طرفه عرضه (فروشنندگان) و تقاضا (خریداران) وجود دارد که مبادلات کالایی خود در قالب یکی از انواع قراردادهای این بورس می پردازند و کالاهای فرآوری نشده و خام از قبیل زعفران، خرما، انواع فلزات، مواد مورد نیاز پتروشیمی و ... در این بورس خرید و فروش می شود. انواع قراردادهای بورس کالا شامل نقد، نسبه، سلف و آتی است.

کمیته آتی

- به استناد بند ۳۵ ماده ۱ دستورالعمل اجرایی معاملات قراردادهای آتی، کمیته‌ای است متشکل از ۳ عضو با تجربه و تخصص لازم، که در شرکت بورس کالای ایران تشکیل می‌شود. نماینده مدیر عامل بورس به عنوان دبیر این کمیته که مسئول اجرایی معاملات آتی در بورس است به همراه ۲ تن از مدیران بورس که با پیشنهاد مدیرعامل و تصویب هیات مدیره بورس انتخاب می‌شوند، اعضای کمیته آتی را تشکیل می‌دهند. طبق تبصره‌های ماده ۲ بند ۳۵ دستورالعمل اجرایی معاملات قراردادهای آتی، مدت عضویت اعضای کمیته در هر دوره ۲ سال بوده و انتخاب آنان حداکثر تا ۳ دوره متوالی بلامانع است. تغییر اعضای مذکور، پیش از پایان دوره تصدی آنان به تشخیص هیات مدیره امکان‌پذیر خواهد بود. رسمیت جلسه‌های کمیته آتی و تصمیمات آن با حضور اکثریت معتبر است. دبیرخانه کمیته به منظور هدایت و راهبردی امور اجرایی معاملات آتی، زیر نظر دبیر کمیته اداره خواهد شد. دبیر کمیته می‌تواند حسب موضوع از کارشناسان، صاحب نظران و فعالان مرتبط برای شرکت در جلسه بدون حق رای دعوت به عمل آورد. لازم به ذکر است که کمیته آتی موظف است گزارش فعالیت خود را به صورت ماهانه به هیات مدیره بورس ارائه نماید.

ثبت معامله ۹۶ هزار تن ورق فولادی در تالار محصولات صنعتی و معدنی

تالار محصولات صنعتی و معدنی بورس کالای ایران، روز چهارشنبه ۱۸ دی ماه، میزان دادوستد ۹۶ هزار و ۳۶۰ تن انواع ورق اعم از ورق گرم، سرد، گالوانیزه و قلع اندود بود.

عرضه ۱۳۶ هزار تن فولاد در روز چهارشنبه

تالار محصولات صنعتی و معدنی بورس کالای ایران روز چهارشنبه ۱۸ دی ماه میزان عرضه ۴۲ هزار تن شمش بلوم، ۹۰ هزار و ۹۰ تن ورق گرم، ۳ هزار و ۹۸۲ تن سیدمیلگرد در گروه فولاد است.

طی روز سه شنبه رقم خورد:

صادرات بیش از ۴۴ هزار تن قیر و عایق رطوبتی از بورس کالای ایران

تالار صادراتی بورس کالای ایران، روز سه شنبه ۱۷ دی ماه، میزان دادوستد ۴۴ هزار و ۲۵ تن انواع قیر و ۶۱۰ تن عایق رطوبتی بود.

« آرشبو خبرها »

بورس کالای ایران، بازاری قانونمند و مطمئن

اعلانات عمومی

▪ اطلاعاتی توزیع گواهینامه نقل و انتقال و سپرد...

۰۹۱۱۳۳۵۵۶۴۶

اعلانات بازار فیزیکی

▪ نحوه اعلام عرضه محصولات در هفته منتهی به...

۰۹۱۱۵۴۴۰۰۵۳

اعلانات بازار مالی

▪ ایجاد امکان تفکیک پسته در انبار پسته فندق...

پورقلمبر

اعلانات بازار مشتقه

▪ فرآیند تحویل قراردادهای آتی زعفران نگیل س...

تعریف قرارداد آتی Futures Contract

- قرارداد آتی نوعی ابزار مشتقه است که به واسطه آن فروشنده تعهد می‌کند در زمان مشخصی (سررسید)، مقدار معینی از یک کالای مشخص را به قیمتی که در لحظه حال (الان) تعیین می‌کنند، به خریدار بفروشد. خریدار نیز طبق این قرارداد تعهد می‌کند کالای مذکور را با همان مشخصات (مقدار و زمان)، خریداری کند. بنابراین به‌طور خلاصه قرارداد آتی:
- ”توافقنامه‌ای است مبتنی بر خرید یا فروش دارایی مشخص در زمان معینی در آینده، با قیمت مشخص حال.”

تفاوت بازار نقدی و بازار آتی

- در بازارهای آتی الزامی نیست که کالا یا دارایی به طور فیزیکی رد و بدل شود و برخلاف بازارهای نقدی، انتقال مالکیت فوری دارایی مطرح نمی‌شود. بنابراین در این بازارها بدون در نظر گرفتن این که فرد مالک دارایی باشد یا نباشد، قراردادها قابل خرید و فروش هستند. برخلاف بازارهای نقد که پشتوانه آن تحویل دارایی است، بازارهای معاملات آتی مبتنی بر تسویه نقدی است و یکی از اهداف آن، خرید و فروش دارایی در آینده است.

مشخصات قرارداد آتی

قرارداد آتی مشخصات و ویژگی‌های زیر دارد:

- سررسید قرارداد معین است.
- نوع دارایی پایه قرارداد، معین است.
- مقدار دارایی پایه تعهد شده در قرارداد، معین است.
- قیمت دارایی پایه تعهد شده، معین است.
- هر دو طرف قرارداد، الزامات سپرده دارند.
- رویه تسویه حساب روزانه بر قراردادها حاکم است.

طرفین قرارداد آتی

- خریدار قرارداد آتی: کسی است که در موقعیت خرید Long Position قرار دارد.
- فروشنده قرارداد آتی: کسی که در موقعیت فروش Short Position قرار دارد.

موقعیت

- **موقعیت تعهدی:** تعهد موضوع قرارداد آتی در بازار آتی است.
- **موقعیت تعهدی باز:** یک موقعیت تعهدی است که مشتری نسبت به ایفای تعهدات موضوع آن هم‌چنان مستلزم است.
- **موقعیت تعهدی خرید:** موقعیت تعهدی است که مشتری با اتخاذ آن، متعهد به خرید دارایی پایه می‌شود.
- **موقعیت تعهدی فروش:** موقعیت تعهدی است که مشتری با اتخاذ آن، متعهد به فروش دارایی پایه می‌شود.

مزایای قراردادهای آتی

- امکان پوشش ریسک **hedging** با هزینه کم :
 - این امکان را به سرمایه‌گذار می‌دهد تا با ورود به دو بازار که افت و خیز قیمت‌ها در آن اغلب در جهت عکس یکدیگر است، ریسک خود را کاهش دهد.
- امکان سود آوری در بازار نزولی **short sell** :
 - مزیت **short sell** امکان فروش دارایی بدون در اختیار داشتن آن در بازارهایی که انتظار کاهش قیمت در آن وجود داشته و خرید در قیمت پایین‌تری انجام می‌گیرد.
- امکان ورود در بازارهای بزرگتر با سرمایه کم **leverage** :
 - این مزیت موجب می‌شود تا سرمایه‌گذار بتواند با اندکی سرمایه دارایی زیادی را تحت کنترل گرفته و با پرداخت مبلغ ناچیزی از کل ارزش یک کالا، وارد قرار داد آتی شود.
- آربیتراژ **Arbitrage** :
 - فرصت دستیابی به سود بدون ریسک، از طریق ورود همزمان در دو یا چند بازار را در اختیار سرمایه‌گذار می‌گذارد.

مزایای حضور آربیتراژگران

- فاصله منطقی بین قیمت آتی و نقدی
- همگرایی قیمت آتی و نقدی
- بر اساس مزایایی که برای قرارداد های آتی گفته شد، مبادله کنندگان در یکی از گروه‌های زیر قرار خواهند گرفت:
 - پوشش دهندگان ریسک **Hedgers** هدف این گروه از مبادله کنندگان کسب سود نیست، بلکه آنان در پی استفاده از پوشش ریسک ناشی از تغییرات هستند.
 - گمانه سازان **Speculators** گمانه‌سازان یا همان سوداگران قصد مبادله کالای مورد قرارداد را ندارند و تنها بر اساس پیش‌بینی‌های خود از شرایط بازار و وضعیت قیمت در آینده، اقدام به خرید و فروش قرارداد ها می‌کنند و در حقیقت از عدم ثبات و نوسان قیمت درآمد کسب می‌کنند.
 - آربیتراژگران **Arbitrageurs** این گروه خریداران و فروشندگان همزمان هستند که از اختلاف قیمت یک کالا به‌طور همزمان در دو یا چند بازار متفاوت، سود متفاوت کسب می‌کنند.

اتاق پایاپای

- اتاق پایاپای یک بخش اداری از شرکت بورس کالا است که تسویه قراردادهای معامله شده را بر عهده دارد. این بخش برای خریداران نقش فروشنده و برای فروشندگان نقش خریدار را ایفا می‌کند و در حقیقت ضامن کلیه قراردادهای آتی است.

وجه تضمین

- در قراردادهای آتی، برای آنکه طرفین قرارداد در آینده از معامله سرباز نزنند، هر دو طرف (خریدار و فروشنده) در شرط ضمن عقد، تعهد می‌کنند مبلغی را نزد اتاق پایاپای گذاشته و به تناسب تغییرات قیمت آتی، این مبلغ را تعدیل نمایند. به مبلغی که نزد اتاق پایاپای گذاشته می‌شود، وجه تضمین گویند.

وجه تضمین اولیه Initial Margin

- وجه تضمینی است که جهت تضمین ایفای تعهدات مشتریان برای یک موقعیت تعهدی اخذ می‌شود و میزان این سپرده در مشخصات هر قرارداد آتی تعیین می‌شود. به عنوان مثال در حال حاضر، وجه تضمین اولیه در قرارداد های آتی پسته برابر با مبلغ ۱۸.۰۰۰.۰۰۰ ریال است. در حقیقت وجه تضمین اولیه حداقل سرمایه لازم برای انجام معاملات آتی پسته است.
- مبلغ وجه تضمین اولیه برای هر قرارداد آتی ممکن است تغییر نماید که این تغییرات از طریق اطلاعیه‌های سایت بورس کالا به اطلاع عموم می‌رسد.

<http://www.ime.co.ir/elanatiarchive.html>

بورس کالای ایران، بازاری قانونمند، شفاف و مطمئن

English - العربية

بورس کالای ایران
Iran Mercantile Exchange

جستجو

آموزش و پژوهش

قوانین و مقررات

ذینفعان

انبارها

کالاها

آمارها

نمای بازارها

بازارها

معرفی بورس

صفحه اصلی

در اعلانات آتی ▼

وجه تضمین

عبارت مورد جستجو:

تا:

از:

تاریخ:

جستجو

ارشیو اعلانات آتی

فرآیند تحویل قراردادهای آتی زعفران نگین سرسید دی ماه ۹۸
زمان انتشار: چهارشنبه ۱۸ دی ۱۳۹۸ ۰۵:۰۱ ب.ظ

لغو مجوز فعالیت شرکت کارگزاری آتی ساز بازار در معاملات آتی کالا، گواهی سپرده کالایی و سلف موازی استاندارد
زمان انتشار: چهارشنبه ۱۸ دی ۱۳۹۸ ۰۲:۴۳ ب.ظ

اصلاحیه اطلاعیه راه اندازی قرارداد اختیار معامله سکه طلا سرسید اردیبهشت ماه ۱۳۹۹
زمان انتشار: یکشنبه ۱۵ دی ۱۳۹۸ ۰۵:۰۲ ب.ظ

۰۹۱۱۳۳۵۵۶۴۶

۰۹۱۱۵۴۴۰۰۵۳

پورقلمبر

حداقل وجه تضمین MAINTENANCE MARGIN

- کمترین مقدار وجه تضمین برای انجام یک معامله است که مقدار آن در هر قرارداد آتی مشخص است. مقدار این وجه تضمین بسته به وجه تضمین اولیه تعیین می‌شود. در صورتی که موجودی حساب عملیاتی مشتری به کمتر از این مقدار برسد، اختاریه افزایش وجه تضمین برای کارگزار صادر خواهد شد.
- در صورت عدم واریز وجه از سوی مشتری در زمان اعلامی بورس به کارگزار (که نهایتاً تا یک ساعت پس از شروع بازار است)، کارگزار موظف است با اخذ موقعیت معکوس نسبت به بستن معامله باز مشتری اقدام نماید. در صورتیکه کارگزار موفق به بستن معامله مشتری در بازار رسمی نشود، می‌تواند در بازار جبرانی نسبت به اخذ موقعیت معکوس اقدام نماید.

MARGIN CALL اعلام افزایش وجه تضمین

- در صورتی که پس از کشف نرخ تسویه و اعمال آن در صورت حساب مشتریان، موجودی حساب از حداقل سپرده کمتر شود، اعلام افزایش موجودی برای مشتریان ارسال می گردد. مشتریان فرصت دارند تا یک ساعت پس از شروع معاملات روز بعد، نسبت به افزایش موجودی خود اقدام نمایند.

تخفیف وجه تضمین اولیه بین سررسیدها (امکان استفاده از یک وجه تضمین بین دو سررسید با موقعیت معکوس)

- همان طور که از نام وجه تضمین اولیه مشخص است، این مبلغ به این دلیل از خریدار و فروشنده اخذ می‌گردد تا در صورت نوسان قیمت، سود طرف مقابل از آن پرداخت گردد. در شرایطی که مشتری در یک سررسید موقعیت خرید و در سررسید دیگر موقعیت فروش اخذ کند به دلیل اینکه همواره در یک سررسید سود می‌کند و در یکی زیان، بنابراین ریسک کاهش شدید موجودی حساب مشتری کمتر می‌شود. از این رو در اکثر بازارهای آتی جهان به مشتریانی که در موقعیت معکوس همزمان اخذ می‌کنند تخفیف وجه تضمین اولیه داده می‌شود یعنی با مبلغی کمتر از ۲ وجه تضمین قادر خواهند بود ۲ موقعیت معکوس اخذ نمایند. میزان تخفیف بین سرسیدی که بورس های مختلف به مشتریان می‌دهند تابع شرایط بازار و میزان همگرایی و یا واگرایی سررسید هاست. به عنوان مثال در اکثر بورس های جهان تخفیف بین سررسید به گونه ایست که مشتری اگر قصد اتخاذ موقعیت معکوس همزمان داشته باشد نصف یک وجه تضمین اولیه می‌پردازد. یعنی به محض باز کردن موقعیت معکوس نصف وجه تضمین آزاد می‌شود.
- در بازار آتی ایران تا قبل از سال ۹۲ تخفیف بین سررسید وجود نداشت و مشتریان برای اتخاذ ۲ موقعیت معکوس باید ۲ وجه تضمین اولیه به حساب واریز می‌کردند ولی از تاریخ ۱۳۹۱/۰۷/۲۲ با تصمیم مسئولین بورس کالا تخفیف بین سررسید اعمال گردید و مقدار این تخفیف به این شکل می‌باشد که مشتری برای ۲ موقعیت معکوس تنها به یک وجه تضمین اولیه نیاز دارد.

انواع تسویه

- **اخذ موقعیت معاملاتی معکوس:** معامله‌گر یک موقعیت تعهدی جدید معکوس در مقابل موقعیت تعهدی باز اتخاذ می‌کند.
- **تسویه فیزیکی:** در صورتی که موقعیت معامله‌گر در بازار بسته شود و معامله‌گر تمایل داشته باشد وارد دوره فیزیکی شود، پس از اتمام زمان قرارداد باید نسبت به اجرای تعهد خود عمل کند.
- **تسویه نقدی (غیر فیزیکی):** در شرایطی که خریدار یا فروشنده اقدام به بستن معاملات خود نماید و همزمان تحویل کالا به دلایل مختلف مانند امتناع یکی از طرفین، در موعد مقرر اتفاق نیفتد، تسویه نهایی به صورت نقدی و براساس آخرین قیمت تسویه روزانه صورت می‌گیرد

انجام معامله

- انجام معاملات به صورت حراج حضوری و به وسیله نرم افزار الکترونیکی انجام می پذیرد.
انجام معاملات به سه دوره زمانی تقسیم می گردد:
 - مرحله پیش گشایش
 - مرحله حراج پیوسته
 - دوره پایانی

مرحله پیش گشایش Pre Opening

- از ساعت ۱۰ الی ۱۰:۳۰
- در این دوره که ۳۰ دقیقه به طول می انجامد هیچ معامله ای انجام نمی شود و مشتریان صرفاً می توانند سفارش های خود را وارد سیستم معاملاتی کنند و یا سفارش های خود را تغییر قیمت و یا حذف نمایند، شروع این دوره ساعت ۱۰ و پایان آن ساعت ۱۰:۲۹:۵۹ است.
- دوره پیش گشایش فرصتی است که خریدار و فروشنده بتوانند همدیگر را محک زده و در صورت تمایل، قیمت خود را تغییر دهند تا اصطلاحاً قیمت گشایش کشف شود.

مرحله حراج پیوسته Continuous Trading

- از ساعت ۱۰:۳۰ الی ۱۸:۵۵
- پس از آنکه معاملات با فرآیند مچینگ راس ساعت ۱۰:۳۰ آغاز شد، به صورت پیوسته تا ساعت ۱۸:۵۵ دقیقه، یعنی تا ۵ دقیقه قبل از شروع دوره پایانی ادامه خواهد یافت. شما می‌توانید در طول ساعت معاملات با توجه به دامنه نوسان قیمت ($\pm 5\%$ درصد قیمت تسویه روز قبل) سفارش خود را در سیستم معاملات ثبت کرده و در صورت نیاز ویرایش کنید.
- در حراج پیوسته سفارشات خرید و فروش به ترتیب، با اولویت قیمتی و سپس اولویت زمانی، برای مشتریان در صف خرید یا فروش قرار می‌گیرند. هر زمان قیمت خرید و فروش با یکدیگر تطبیق یابد (**match** شوند)، در همان زمان معامله انجام می‌گیرد.

دوره پایانی Pre Closing

- از ساعت ۱۸:۵۵ الی ۱۹
- ۵ دقیقه پایانی بازار آتی مرحله پایانی نام دارد که برای جلوگیری از ایجاد هیجانات کاذب در لحظات انتهایی بازار طراحی شده است. در این مرحله مشتریان قادر به وارد کردن سفارش جدید نبوده و تنها می‌توانند سفارش‌های قبلی خود را از نظر قیمت و تعداد ویرایش کنند. در این دوره جابه‌جایی سفارش در سررسیدها و یا تغییر موقعیت خرید به فروش و یا بالعکس امکان‌پذیر نیست و صرفاً قیمت و تعداد می‌تواند تغییر کند.
- در نظر داشته باشید به دلیل عدم امکان ثبت سفارش در این دوره توسط مشتری و معامله‌گران در سیستم معاملاتی، حتماً قبل از دوره پایانی برای قرار دادن سفارش‌های مد نظر خود در صف‌های معاملاتی اقدام نمایید.
- نکته مهم اینکه ابطال و بستن موقعیت با حذف سفارش متفاوت است.

- دوره پیش گشایش هر روز از ساعت ۱۰:۳۰ الی ۱۰:۳۰ است.
- حراج تک قیمتی هر روز راس ساعت ۱۰:۳۰ انجام خواهد گرفت.
- حراج پیوسته از شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۱۰:۳۰ الی ۱۸:۵۵ و در روز پنج شنبه از ساعت ۱۰:۳۰ الی ۱۵:۵۵ است.
- دوره پایانی معاملات از شنبه تا چهارشنبه از ساعت ۱۸:۵۵ الی ۱۹ و در روزهای پنج شنبه از ساعت ۱۵:۵۵ الی ۱۶ است.
- پایان جلسه معاملاتی از شنبه تا چهارشنبه راس ساعت ۱۹ و روزهای پنج شنبه راس ساعت ۱۶ است.

<http://cdn.ime.co.ir/>

بروز رسانی خودکار

آخرین بروز رسانی : پنج شنبه ۱۹ دی ۱۳۹۸ ۱۸:۲۲:۳۱

— قرارداد آتی زیره سبز تحویل بهمن ماه 1398

قیمت های معامله شده				عرضه		تقاضا		کد قرارداد
آخرین	پایین ترین	بالترین	اولین	حجم	قیمت-ریال	قیمت-ریال	حجم	
۳۴۶,۳۰۰	۳۴۱,۰۰۰	۳۴۷,۰۰۰	۳۴۷,۰۰۰	۱	۳۴۶,۳۰۰	۳۴۱,۱۰۰	۲	CSBA۹۸
-۲۳۳ -۰.۰۷%	-۵۵۳۳ -۱.۶%	۴۶۷ ۰.۱۳%	۴۶۷ ۰.۱۳%	۱	۳۴۶,۴۰۰	۳۴۱,۰۰۰	۱	
				۶	۳۴۶,۷۰۰	۳۴۰,۷۰۰	۲	۶,۸۰۰,۰۰۰
				-		حجم کل	-	۴,۷۶۰,۰۰۰
شنبه ۲۱ دی ۱۳۹۸ ۱۵:۵۹:۲۸			شنبه ۲۱ دی ۱۳۹۸ ۱۰:۲۶:۱۱			پنج شنبه ۱۹ دی ۱۳۹۸ ۱۵:۵۹:۲۸		یکشنبه ۲۷ بهمن ۱۳۹۸
ارزش				حجم		قیمت تسویه روزانه		اندازه قرارداد
موقعیتهای باز	۵۱۷,۱۲۰		۱۵		۳۴۶,۵۳۳		۱۰۰	
۲۴۷	هزار ریال					چهارشنبه ۱۸ دی ۱۳۹۸		کیلوگرم
۱								

— قرارداد آتی زیره سبز تحویل فروردین ماه 1399

قیمت های معامله شده				عرضه		تقاضا		کد قرارداد
آخرین	پایین ترین	بالترین	اولین	حجم	قیمت-ریال	قیمت-ریال	حجم	
۳۴۸,۷۰۰	۳۴۸,۰۰۰	۳۶۰,۹۰۰	۳۶۰,۹۰۰	۰	۰	۰	۰	CSFA۹۹
-۷,۰۶۷ -۱.۹۹%	-۷,۷۶۷ -۲.۱۸%	۵,۱۳۳ ۱.۴۴%	۵,۱۳۳ ۱.۴۴%	۰	۰	۰	۰	
				۰	۰	۰	۰	۶,۸۰۰,۰۰۰
				-		حجم کل	-	۴,۷۶۰,۰۰۰
شنبه ۲۱ دی ۱۳۹۸ ۱۵:۵۹:۲۸			شنبه ۲۱ دی ۱۳۹۸ ۱۰:۲۶:۱۱			پنج شنبه ۱۹ دی ۱۳۹۸ ۱۶:۰۶:۰۷		یکشنبه ۲۴ فروردین ۱۳۹۹
ارزش				حجم		قیمت تسویه روزانه		اندازه قرارداد
موقعیتهای باز	۴۶۱,۰۰۰		۱۳		۳۵۵,۷۶۷		۱۰۰	
۱۳۱	هزار ریال					چهارشنبه ۱۸ دی ۱۳۹۸		کیلوگرم
-۲								

۰۹۱۱۳۳۵۵۶۴۶

۰۹۱۱۵۴۴۰۰۵۳

پورقلمبر

اجرای سفارشات

- طبق ماده ۱۸ دستورالعمل اجرایی معاملات قراردادهای آتی در شرکت بورس کالای ایران، سفارشات در سامانه معاملات آتی بر اساس اولویت قیمتی و سپس اولویت زمانی، برای مشتریان در صف خرید یا فروش قرار می‌گیرند. یعنی سفارشات براساس بهترین قیمت خرید و بهترین قیمت فروش انجام می‌شود و در صورتی که قیمت سفارش‌ها برابر باشد، آنگاه بر اساس اولویت زمانی ثبت درخواست، اجرا می‌شود. بنابراین در قیمت برابر معامله‌ای انجام می‌شود که درخواست آن زودتر در سیستم ثبت شده باشد.
- بهترین قیمت خرید یعنی بالاترین قیمتی که از طرف خریداران ثبت می‌شود.
- بهترین قیمت فروش یعنی پایین‌ترین قیمتی که از طرف فروشندگان ثبت می‌شود.
- لازم به ذکر است بر اساس تبصره ماده ۱۸ دستورالعمل اجرایی معاملات قراردادهای آتی، بورس کالا می‌تواند به جز اولویت‌های مذکور، اولویت دیگری را برای اجرای سفارشات تعیین نماید که این موارد باید ۳ روز کاری قبل به اطلاع عموم برسد.

نحوه ثبت سفارش

- ۱- اعلام دستور خرید یا فروش در معاملات آتی
- مشتریان می‌توانند از طریق تلفن و با امضای برگه ثبت معاملات، سفارشات خود را به کارگزار ابلاغ نمایند. طبق ماده ۱۰ دستورالعمل اجرایی معاملات قراردادهای آتی، کلیه سفارشات که به این روش ثبت می‌شود، می‌بایست به امضاء مشتریان رسیده و تأیید کتبی آنان در مدارک شرکت موجود باشد.
- ۲- ثبت معاملات از طریق سامانه برخط (آنلاین) آتی
- مشتری می‌تواند با مراجعه به کارگزاری و ارائه مدارک لازم، نسبت به فعال سازی دسترسی آنلاین خود به سامانه معاملات آنلاین آتی اقدام نماید.
- با ایجاد دسترسی به سامانه آنلاین، هر مشتری این امکان را دارد تا در بازه زمانی مجاز روزانه، بدون محدودیت مکانی دستور خود را در سامانه ثبت نماید. انجام معاملات به صورت آنلاین، نیازی به امضای برگه درخواست ثبت سفارش توسط مشتری، ندارد.

اعلام قیمت تسویه

- بر اساس حجم معاملات انجام شده در بازه های زمانی مشخص، محاسبه قیمت تسویه متفاوت خواهد بود. طبق ماده ۲۰ دستورالعمل اجرایی معاملات قراردادهای آتی، شرکت بورس موظف است حداکثر یک ساعت پس از پایان معاملات نسبت به اعلام قیمت تسویه اقدام نماید.

نحوه محاسبه قیمت تسویه

- الف) اگر حجم معاملات ۳۰ دقیقه پایانی حداقل به ۲۰٪ حجم کل معاملات آن روز بیانجامد، آنگاه قیمت تسویه برابر خواهد بود با میانگین حجمی (وزنی) معاملات انجام شده در ۳۰ دقیقه پایانی آخرین جلسه معاملاتی روز:
 قیمت تسویه = میانگین حجمی قیمت‌ها در ۳۰ دقیقه پایانی معاملات
- ب) در صورت عدم کشف نرخ به روش بند الف، اگر حجم معاملات ۶۰ دقیقه پایانی بیش از ۲۰٪ حجم کل معاملات آن روز باشد:
 قیمت تسویه = میانگین حجمی قیمت‌ها در ۶۰ دقیقه پایانی معاملات
- ج) در صورت عدم کشف نرخ به صورت بند ب:
 قیمت تسویه = میانگین حجمی قیمت‌ها در کل روز

نحوه محاسبه قیمت تسویه

- (د) در صورت عدم معامله در یک روز:
قیمت تسویه = میانگین بهترین سفارش خرید و بهترین سفارش فروش
- (ه) در صورت عدم کشف نرخ به صورت‌های فوق:
• قیمت تسویه = قیمت تئوریک با نظر کمیته آتی و تصویب هیئت مدیره بورس

بازار جبرانی

- این بازار برای بستن موقعیت‌های تعهدی باز خریداران و فروشندگان بدهکار به صورت جداگانه و یک ساعت پس از پایان جلسه معاملاتی روزانه گشایش می‌یابد. بازار جبرانی متشکل از ۶ دوره ۱۰ دقیقه‌ای است که کمیته آتی می‌تواند نسبت به افزایش تعداد دوره‌ها براساس شرایط بازار تصمیم‌گیری نماید.
- دامنه نوسان قیمت در دوره‌های اول تا ششم حراج تک قیمتی به ترتیب با افزایش ۳، ۶، ۹، ۱۲، ۱۸ و ۲۷ درصد به اضافه حد نوسان قیمت روز جاری نسبت به قیمت تسویه روزکاری قبل تعیین می‌گردد. به عبارتی، در صورتیکه مشتری اقدامی در پاسخ به اخطاریه افزایش وجه تضمین ننماید (مبلغ وجه تضمین جبرانی را به حساب در اختیار خود واریز نکند) و کارگزار نیز به علت وجود صف خرید یا فروش در کل روز نتواند موقعیت تعهدی مشتری را ببندد، در این صورت بازار جبرانی پس از پایان جلسه معاملاتی تشکیل می‌شود. موقعیت‌های تعهدی باز مشتری در بازار جبرانی (به تعدادی که با بسته شدن آن مشتری از وضعیت مارجین خارج شود)، توسط ناظر بازار به قیمت‌های ممکن باتوجه به کد شناسه معاملاتی هر سفارش اولویت بندی شده و در صف قرار می‌گیرد.
- در صورت افزایش تعداد دوره‌های حراج تک قیمتی، دامنه نوسان قیمت در دوره‌های بعدی توسط کمیته آتی تعیین خواهد شد.

برداشت وجوه

- برای برداشت وجوه حاصل از انجام معاملات، مشتری می‌تواند با ارائه شماره حساب بانکی خود به همراه درخواست کتبی به کارگزار نسبت به دریافت وجوه خود اقدام نموده و یا از طریق تماس با بخش پذیرش معاملات، مبلغ انتقال وجه خود را اعلام کند. بدیهی است در صورتی که برگه‌های ثبت سفارش مشتری نزد کارگزار بدون امضا مانده باشد، مقداری از مبلغ مورد درخواست مشتری نزد کارگزاری باقی خواهد ماند تا مدارک مشتری تکمیل گردد. در صورتی که مشتری معاملات خود را از طریق سامانه آنلاین انجام داده باشد یا ثبت سفارشی نزد کارگزاری نداشته باشد، وجه مورد نظر مشتری به صورت کامل در سیستم بورس کالا ثبت می‌شود. انتقال وجوه توسط شرکت بورس کالا انجام می‌پذیرد.

گواهی آمادگی تحویل

- مشتریان می بایستی در زمان تاریخ سررسید قرارداد (دو روز کاری قبل از پایان قرارداد) جهت دریافت گواهی آمادگی تحویل اقدام نمایند و درخواست خود را به کارگزاری اعلام نمایند. کارگزار درخواست مشتری را به تعداد قراردادهای مورد نظر در سامانه معاملاتی ثبت می نماید. بدیهی است در صورت عدم ثبت درخواست گواهی تحویل در سیستم به هر علتی، قرارداد مشتری تسویه شده و ۱ درصد ارزش قرارداد بر مبنای قیمت تسویه همان روز درخواست (روز ارائه درخواست که دو روز کاری پیش از پایان قرارداد است)، به عنوان جریمه از مشتری دریافت و به طرف مقابل داده خواهد شد. اگر مشتری گواهی خود را ثبت نماید ولی طرف مقابل قرارداد خود را نکول نماید، در این صورت ۱ درصد ارزش قرارداد جریمه به طرف مقابل پرداخت خواهد شد. آخرین مهلت ارائه این گواهی دو روز مانده به پایان قرارداد تا سی دقیقه پس از اتمام جلسه معاملاتی خواهد بود.

تحويل فيزيكي

- قرارداد پس از آخرین روز معاملاتی وارد دوره تحويل می شود.
- این دوره تا پایان ماه قرارداد ادامه می یابد.
- فروشندگان و خریداران می بایست حداکثر تا ساعت ۱۲ روز بعد از پایان روز معاملاتی، اسناد مربوطه را از طریق کارگزار به بورس ارائه نمایند. به عبارتی خریداران بایستی مبلغ تعهد شده را در حساب در اختیار خود واریز نمایند.
- در صورتیکه مدارک مربوطه به بورس ارائه نگردد قراردادها با قیمت تسویه روز آخرین روز معاملاتی تسویه خواهد شد و مشمول جریمه می گردد.

تحویل فیزیکی

- ماده ۴۳ - پس از پایان "مهلت ارائه گواهی آمادگی تحویل"، اتاق پایاپای بر اساس اولویت زمانی خریدارانی را که می توانند کالا را تحویل گیرند و فروشندگانی را که می توانند کالا را تحویل دهند، مشخص نموده و به کارگزاران مربوطه اعلام می نماید.
- تبصره: قرارداد آتی آن دسته از خریداران و فروشندگانی که علی رغم اعلام آمادگی تعهد، به دلیل عدم ایفای تعهد از سوی طرف مقابل امکان تحویل ندارد، بر اساس "قیمت تسویه روزانه" روز پایان "مهلت ارائه گواهی آمادگی تحویل"، "تسویه نقدی" می شود.
- ماده ۴۴ - خریداران و فروشندگانی که در روزهای معاملاتی پس از "مهلت اعلام آمادگی تحویل" اقدام به باز نمودن "موقعیت تعهدی" می نمایند باید "گواهی آمادگی تحویل" را نیز همزمان ارائه نمایند. به هر ترتیب باز نمودن موقعیت تعهدی جدید طی دوره مذکور به منزله اعلام آمادگی تحویل کالای موضوع قرارداد از سوی مشتری نیز است.

تحویل فیزیکی

- ماده ۴۵- دارندگان "موقعیت تعهدی خرید" در پایان آخرین روز معاملاتی، حداکثر تا ساعت ۱۲ روز کاری بعد از آخرین روز معاملاتی باید کل وجه دارایی تعهد شده "قرارداد آتی" بر حسب "قیمت تسویه روزانه" آخرین روز معاملاتی را به حساب "اتاق پایاپای" واریز و فیش واریزی را توسط کارگزار مربوطه به "اتاق پایاپای" ارائه نمایند.
- تبصره: چنانچه وجه فوق در مهلت مقرر پرداخت نگردد، "قرارداد آتی" بر حسب "قیمت تسویه روزانه" آخرین روز معاملاتی "تسویه نقدی" شده و دارنده موقعیت تعهدی خریدی که طبق این تبصره "تسویه نقدی" شده است، مشمول جریمه های مقرر در مشخصات "قرارداد آتی" می شود
- ماده ۴۶- دارندگان "موقعیت تعهدی فروش" در پایان آخرین روز معاملاتی، حداکثر تا ساعت ۱۲ روز کاری بعد از آخرین روز معاملاتی باید "رسید انبار" یا اصل کالای مورد تعهد را حسب تعیین و اعلام بورس، توسط کارگزار مربوطه به "اتاق پایاپای" ارائه نمایند.
- تبصره: چنانچه تعهدات موضوع این ماده طی مهلت مقرر انجام نشود، "قرارداد آتی" بر حسب "قیمت تسویه روزانه" آخرین روز معاملاتی "تسویه نقدی" شده و دارنده موقعیت تعهدی فروشی که طبق این تبصره "تسویه نقدی" شده است، مشمول جریمه های مقرر در "قرارداد آتی" می شود.

تحویل فیزیکی

- ماده ۴۷- اتاق پایاپای حداکثر تا پایان روز کاری پس از "آخرین روز معاملاتی" قرارداد، بر اساس اولویت زمانی، خریدارانی را که می توانند کالا را تحویل گیرند و فروشندگانی را که می توانند کالا را تحویل دهند، مشخص نموده و ضمن واریز وجه معامله به حساب کارگزار فروشنده، "اعلامیه تحویل" را "به کارگزار خریدار ارائه می نماید. کارگزاران مربوطه باید "اعلامیه تحویل" را بلافاصله پس از دریافت از اتاق پایاپای به مشتریان ارائه نمایند.
- قرارداد آتی آن دسته از خریدارانی که به دلیل عدم ارائه "رسید انبار" از سوی فروشنده یا فروشندگانی که به دلیل عدم واریز وجه از سوی خریدار، امکان تحویل ندارد، بر اساس "قیمت تسویه روزانه" آخرین روز معاملاتی، "تسویه نقدی" می شود.
- چنانچه خریدار در موعد مقرر نسبت به دریافت کالا از انبار معرفی شده از طرف فروشنده اقدام ننماید، کلیه هزینه ها و خسارات مترتبه بعد از آن تاریخ به عهده خریدار می باشد.
- چنانچه خریدار پس از دریافت کالا هرگونه اختلافی در مورد مشخصات کالای دریافتی با مشخصات "قرارداد آتی" مشاهده نماید، باید مراتب را حداکثر تا پانزده روز کاری بعد از پایان دوره تحویل کتباً به "بورس" و هیئت داوران اعلام کند. عدم اعلام مراتب طی مهلت مقرر به منزله تأیید ایفای تعهدات فروشنده و اسقاط حق اعتراض به آن از سوی خریدار می باشد.

جرایم

- جریمه عدم ارائه گواهی آمادگی تحویل از طرف دارندگان موقعیت تعهدی باز خرید و فروش به میزان یک درصد ارزش کل قرارداد بر اساس قیمت تسویه همان روز معاملاتی قرارداد آتی است.
- جریمه عدم ارائه رسید انبار از طرف مشتریان فروشنده یک درصد ارزش قرارداد بر اساس قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی است که به نفع خریدار کسر می گردد. همچنین در صورتی که قیمت بازار نقدی دارایی پایه از قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی بیشتر باشد تفاوت این دو نرخ به نفع مشتری خریدار از فروشنده اخذ می گردد.
- جریمه عدم واریز وجه ارزش قرارداد بر اساس قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی از طرف مشتریان خریدار، یک درصد ارزش قرارداد می باشد که به نفع فروشنده از حساب مشتری خریدار کسر می گردد و چنانچه قیمت بازار نقدی دارایی پایه از قیمت تسویه آخرین روز معاملاتی کمتر باشد تفاوت این دو نرخ به نفع مشتری فروشنده از خریدار اخذ می گردد.
- در تمامی موارد فوق کارمزد تسویه و تحویل هر دو سر معامله به نفع بورس از مشتری نکول کننده دریافت خواهد شد.

مراحل تسویه فیزیکی فروشنده

- اعلام آمادگی تحویل.
- تسلیم قبض انبار.
- کسر عوارض مصوب تحویل کالا از اصل مبلغ.
- واریز وجه کالا به حساب فروشنده.

تسویه فیزیکی خریدار

- اعلام آمادگی تحویل،
- واریز پیش پرداخت
- دریافت گواهی آمادگی تحویل کالا.
- واریز کل وجه تا ساعت ۱۲ روز بعد از آخرین روز معاملات.
- پرداخت عوارض مصوب تحویل.
- دریافت کالا.

مخاطرات و ریسک‌های حاکم بر بازار

- وجود نسب اهرمی در این معاملات می‌تواند ریسک سرمایه‌گذاری را بالا ببرد. لذا انجام معامله در این بازار باید با دقت و بررسی بسیار دقیق صورت گیرد زیرا استفاده از این ابزار به دلیل ایجاد اهرم و یا وام‌گیری زیاد و ارزش خیالی بالایی که ایجاد می‌کند می‌تواند منجر به زیان‌های شدیدی شود.
- عدم آشنایی با قوانین و مقررات: عدم علم به قوانین حاکم بر هر بازار می‌تواند فرد را با مخاطراتی مواجه نماید. برای مثال در زمان تحویل فیزیکی، چنانچه شخص در موقعیت تعهدی فروش از این قانون مطلع نباشد که موظف است تا ساعت ۱۲ روز کاری بعد از آخرین روز معاملاتی، رسید انبار یا اصل کالای مورد تعهد را به اتاق پایاپای ارائه نماید، دارنده موقعیت تعهدی فروش مشمول جریمه مقرر در قرارداد خواهد شد.
- محدودیت‌های زمانی
- شرایط اضطراری
- لازم است تا فعالان بازار آتی، در راستای آگاهی از اطلاعاتیه-ها و تغییرات مربوط به معاملات قراردادهای آتی نظیر تغییرات مربوط به وجه تضمین، به صورت مستمر به سایت رسمی بورس کالای ایران مراجعه نمایند.

کارمزد معاملات آتی

- در بازار معاملات آتی، کارمزدها شامل موارد زیر است:
- کارمزد معاملات
- کارمزد تسویه و تحویل: کارمزد تسویه و تحویل به همه موقعیت‌های تعهدی باز که وارد دوره تحویل می‌شوند، تعلق می‌گیرد.

عنوان	نرخ کارمزد (ریال)
حق نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار	۴۰۰۰
کارمزد بورس کالای ایران	۱۰۰۰۰
کارمزد کارگزار	۱۶۰۰۰
کارمزد تسویه	۵۰۰۰۰

مربوط به موقعیت های تعهدی بازی که تسویه شده و یا منجر به تحویل می شوند

- <https://www.ime.co.ir/files/ime-co-ir//NewsSystem/8-11-2019/3922914/karmozd.pdf>

دامنه نوسان روزانه

- حد نوسان قیمت روزانه حداکثر تا $\pm 5\%$ درصد با توجه به قیمت تسویه روز قبل است. در معاملات آتی میزان نوسان روزانه قیمت نسبت به قیمت تسویه روز قبل $5\% (-,+)$ خواهد بود. به عبارت دیگر معامله گر مجاز است سفارشات با قیمت در محدوده ۵ درصد پایین تر از قیمت تسویه روز قبل تا ۵ درصد بالاتر از قیمت تسویه روز قبل در سیستم معاملات قرار دهد و نمی تواند سفارشی با قیمت خارج از محدوده ذکر شده در سیستم قرار دهد. همچنین در صورتی که قیمت های بدست آمده مضربی از تیک سایز (حداقل تغییر قیمت سفارش) نباشد، در سفارشات فروش حداقل قیمت سفارش به بالا گرد شده و در سفارشات خرید حداکثر قیمت سفارش به پایین گرد می گردد.
- برای مثال در صورتی که قیمت تسویه روز گذشته ۹۷۳,۵۰۰ تومان باشد حد نوسان روزانه بین ۹۲۴,۸۲۵ و ۱,۰۲۲,۱۷۵ قرار می گیرد که این اعداد مضربی از حداقل تغییر قیمت سفارش (۵۰۰ تومان) نیست، بنابراین گرد شده آن برابر ۹۲۵,۰۰۰ و ۱,۰۲۲,۰۰۰ تومان خواهد بود.

با تشکر از توجه شما
پورقلمبر

تلفن تماس:

0911 544 0053

0911 335 5646